

رنجی دائم به نام کودک همسری

28 اردیبهشت 1401

بر اساس آخرین اعلام سازمان ثبت احوال، در سال گذشته ۶۹ هزار و ۱۰۳ نوزاد از مادران گروه سنی ۱۰ تا ۱۹ ساله متولد شدند، در همین حال هزار و ۴۷۴ نوزاد از مادرانی متولد شده‌اند که خود بین ۱۰ تا ۱۴ سال داشته‌اند.

- رنجی دائمی به نام کودک همسری

بر اساس آخرین اعلام سازمان ثبت احوال، در سال گذشته ۶۹ هزار و ۱۰۳ نوزاد از مادران گروه سنی ۱۰ تا ۱۹ ساله متولد شدند، در همین حال هزار و ۴۷۴ نوزاد از مادرانی متولد شده‌اند که خود بین ۱۰ تا ۱۴ سال داشته‌اند.

۲- صدرنشینیان کودک مادری

در شش ماه اول سال گذشته تعداد ۷۹۱ کودک از مادرانی با سن ۱۰ تا ۱۴ سال متولد شدند و استان سیستان و بلوچستان با تولد ۲۴۸ نوزاد از مادران ۱۰ تا ۱۴ ساله در صدر این آمار قرار داشت و پس از آن به ترتیب استان‌های خوزستان، خراسان رضوی، گلستان، کرمان و آذربایجان شرقی استان‌هایی هستند که در آن‌ها بیشترین ولادت کودکان از مادران ۱۰ تا ۱۴ ساله به ثبت رسیده است.

3- آمارهای ازدواج کوکان دقیق نیست

طبق ماده 1041 قانون مدنی «عقد نکاح دختر قبل از رسیدن به سن 13 سال تمام شمسی منوط است به اذن ولی، به شرط مصلحت با تشخیص دادگاه صالح.» آمار دقیقی از میزان ازدواج‌های دختران زیر سن قانونی وجود ندارد. چراکه تنها بخشی از ازدواج‌های صورت گرفته ثبت قانونی می‌شوند.

4- افزایش ازدواج 10 تا 14 ساله‌ها

به گزارش مرکز آمار ایران، از سال ۱۳۹۶ به بعد متوسط ازدواج دختران زیر ۱۵ سال سالانه حدود ۳۰ هزار نفر بوده است. پیش‌تر نیز مرکز آمار ایران از افزایش ۱۰۰.۵ درصدی آمار ازدواج دختران ۱۰ تا ۱۴ ساله در سال ۹۹ در مقایسه با سال پیش از آن خبر داده بود.

5- طرحی که خط قرمز شد

یکی از تلاش‌های صورت گرفته جهت کاهش کودک همسری، در قالب طرحی به مجلس فرستاده شد که بر اساس آن «حداقل سن ازدواج برای دختران 16 سال تمام» باشد. این طرح هنوز به نتیجه نرسیده است. به گفته یک نماینده سابق مجلس موضوعات حوزه زنان برای نمایندگان مجلس خصوصاً نمایندگان این دوره مطرح نیست و این موضوع جز «مخالفت‌های فقهی» به حساب می‌آید و بسیار بعید است که مجلس به طرح ورود کنند.

6- اولویت فرزندآوری است

این نماینده سابق مجلس درباره روند رسیدگی به طرح مذکور به شرق می گوید: اولویت دولت فرزندآوری و بحث مهم باروری است. هر چه سن دختران هنگام ازدواج پایین تر باشد، میزان باروری بیشتر می شود. دولت با دادن وام های ازدواج و پرداخت مبالغ بالاتر به پسران زیر 25 و دختران زیر 20 سال تلاش می کند تا جوانان را به ازدواج در سنین پایین تشویق کند.

7- فقر دلیل اصلی کودک همسری

سمیرا دماوندی، حقوقدان و کنشگر حقوق کودکان در رابطه با دلایل افزایش کودک همسری به شرق می گوید: کودک همسری نه تنها به خود فرد که به نسل های آینده و جامعه هم آسیب می رساند. فقر مالی و فرهنگی، صیغه و ازدواج شفاهی کودکان و تحت فشار قرار دادن قضات برای دریافت مجوز ازدواج، تفکرات قومی- قبیله ای و روستایی که ازدواج کودکان را فضیلت می داند و حفظ آبروی خانواده از جمله دلایل افزایش کودک همسری است.

8- همراهی قوانین با خرده فرهنگ های اشتباه

ثریا عزیزپناه، فعال حقوق کودکان درباره تبعات کودک همسری می گوید: یکی از مسائل مهم بحث خرده فرهنگ هاست که به وسیله قوانین و برخی نگرش ها هم حمایت می شوند. بدیهی شمردن ازدواج در سن پایین یکی از معضلات بزرگ است. با ازدواج مسئولیت های زیادی به یک باره بر کودک تحمیل می شود. روابط زناشویی و بارداری های پیش از موعد و طلاق کودک همسران و کودک مادران از دیگر تبعات ازدواج در سنین کم است و نشان از ضعف قانون و قانون گذاری در جامعه دارد.

9- بسیاری از این کودکان پیش از رسیدن به سن قانونی طلاق می گیرند.

در سال 99، 734 دختر زیر 15 سال و در پایان سال 1400 بیش از 610 مورد از همسران خود جدا شده و تحت تکلف پدران خود قرار گرفته اند.